

KUN. STASIO YLOS ARCHYVĄ ALKOJE TYRINĖJO GEDIMINAS MIKELAITIS

2010 m. rudenį Amerikos lietuvių kultūros archyve (ALKA) kunigo Stasio Ylos archyvą tyrinėjo Lietuvos dailės muziejaus Leidybos centro vedėjas Gediminas Mikelaitis, kuris rengia knygą apie kun. S. Ylą.

G. Mikelaitis yra paskelbęs straipsnių apie Šatrijos Ragana, Jurgį Baltrušaitį, kun. S. Ylą, apmąstymus apie Ateitininkus, apie kūrybą ir apie literatūrą, taip pat vertimų iš vokiečių kalbos. Yra parengęs „Lietuvos filosofinės minties chrestomatiją“, keletą vadovėlių ir kitų leidinių. Grįžęs iš ALKOS G. Mikelaitis lapkričio 16 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Humanitarinių mokslų fakultete, apgynė daktaro disertaciją tema „Šatrijos Raganos literatūros teologija“.

G. Mikelaitis domina visas S. Ylos archyvas, ypač dar neskelbti veikalai ir autobiografinė medžiaga.

Gediminas Mikelaitis

ALKOJE G. Mikelaitis rado keletą kun. S. Ylos spausdinimui paruoštų, bet niekada nepaskelbtų rankraščių: „Dabarties žmogus“, „Bendruomenė ir bendruomeniškumas“, „Visuomeniškumas kryžkelėje“, „Etninis lietuvių veidas“, „Nacionalizmas lietuvių išeivijoje“, „Lietuvių religingumas“, „Katalikai visuomenėje“, „Lietuviškojo liberalizmo problema“, „Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje“ (tai 1973 m. išleistos pirmosios knygos antra dalis).

Taip pat jis rado Stutthof'o kacetė parašytus kun. S. Ylos tekstus: „Vaizdiniai apmatai“, „Pamišusi meilė“ ir „Stutthof'o maldos“. Šiuos tekstus pradėta talpinti ALKOS svetainėje

http://www.lkma.org/alka_archyvai.htm (žr. „Stasys

Yla“)

G. Mikelaičio nuomone, kun. S. Ylos dar neišleisti raštai tikrai būtų įdomūs plačiajai visuomenei, ypač nagrinėjantys katalikybės ir visuomenės bei bendruomenės santykius, kadangi šiuolaikiškai ir kartu krikščioniškai aiškina opius socialinius klausimus.

Kun. S. Ylos archyve taip pat yra jo autobiografija, atsiminimai, kitų asmenų atsiminimai apie kun. S. Ylą, susirašinėjimas su beveik visais žymiausiais užsienio lietuvių atstovais (J. Brazaičiu, A. Maceina, J. Aisčiu, A. Vaičiulaičiu, J. Griniumi, J. Girniumi ir kitais). Ten taip pat yra kun. S. Ylos beletristika, jo sukurti meniniai vaizdai ir nuotraukos. G. Mikelaičio nuomone, tai svarus dar pakankamai nepažintas ir neatvertas mūsų krikščioniškosios minties lobynas.

ALKOS vadovybė džiaugiasi, kad Gediminas Mikelaitis galėjo naudotis ALKOJE sutelkta medžiaga knygai apie kunigą S. Ylą užbaigti. Toks archyvų naudojimas, parodydamas jų vertę, taip pat džiugina visus, kurie ALKĄ remia savo darbu bei pinigais.

dr. Mirga Girniuvienė, JAV LKMA pirmininkė